

សេចក្តីសង្ខេបស្តីអំពី

ច្បាប់ឥស្លាម ទាក់ទងនឹងការប្រស

مُخْتَصَرٌ
فِي
أحكام الصَّحابة

جمع وترتيب

مضحي بن عبيد الشمري

عضو الدعوة والإرشاد بوزارة الشؤون الإسلامية
والأوقاف والدعوة والإرشاد

ចងក្រង និងរៀបរៀងដោយ

មុឌហ៊ី គួន អ៊ុំពែន អាស័ស្សីរី

សមាជិកផ្នែកវប្បធម៌នៃក្រសួងកិច្ចការឥស្លាម

ترجمه
موسی بن أحمد

ប្រែសម្រួលជាភាសាខ្មែរដោយ

មេសា នុះម៉ាត់

مختصر
في أحكام الصيام
សេចក្តីសង្ខេបន្តីអំពី
ច្បាប់ឥស្លាមទាក់ទងនឹងការប្រកាន់ប្រាស

جمع وترتيب
مضحي بن عبيد الشمري
عضو الدعوة والإرشاد بوزارة الشؤون الإسلامية
والأوقاف والدعوة والإرشاد

ចងក្រងនិងរៀបរៀងដោយ
មុឌហ៊ី កូន អ៊ូពោធិ អាស់ស្សារី
សមាជិកផ្នែកផ្សព្វផ្សាយនៃក្រសួងកិច្ចការឥស្លាម

ترجمة/ موسى بن أحمد
ប្រែសម្រួលជាភាសាខ្មែរដោយ

មោសា អះម៉ាត់

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام
على أشرف الأنبياء والمرسلين، أما بعد:
فهذا ملخص جمعته على طريقة السؤال
والجواب، يتضمن مهمات مسائل الصيام التي يكثر
الكلام عنها، أسأل الله تعالى أن ينفع بها، وأن
يجعلها حجةً لنا يوم نلقاه، علماً بأن عملي فيها هو
الجمع والترتيب فقط، وقد حرصت على جمع كلام
وفتاوى الشيخين عبد العزيز بن باز ومحمد بن
عثيمين رحمهما الله تعالى، ربطاً للعامة بأهل العلم
الموثوقين، والله المستعان، وإلى الشروع في
المقصود:

រាល់ការសរសើរទាំងឡាយគឺសំរាប់
អល់ឡោះជាម្ចាស់នៃពិភពទាំងឡាយ
ហើយសូមអល់អល់ឡោះប្រទានពរជ័យ
និងភាពសុខសាន្តដល់ណាពី និងវិស្វល
ដែលល្អជាងគេ។ បន្ទាប់មក៖

នេះគឺជាអត្ថបទសង្ខេបដែលខ្ញុំបាន
ចងក្រងវាជាលក្ខណៈសំណួរចម្លើយ
ដែលផ្ទុកទៅដោយបញ្ហាសំខាន់ៗដែលគេ
តែងលើកឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងការបួស។
ខ្ញុំសុំបូងសូងសុំអំពីអល់ឡោះឲ្យវាផ្តល់
ផលប្រយោជន៍ និងជាកត្តាស្តារឡើងសំរាប់
យើងនៅថ្ងៃដែលយើងជួបទ្រង់។ គួររំលឹក
ថាអ្វីដែលខ្ញុំធ្វើនៅទីនេះគឺគ្រាន់តែជាការ
ប្រមូលផ្តុំ និងរៀបចំប៉ុណ្ណោះ ហើយខ្ញុំបាន

ព្យាយាមប្រមូលផ្តុំប្រសាសន៍ និងការ
ផ្តល់ជាច្បាប់ដោយព្រឹទ្ធាចារ្យទាំងពីរ គឺ
សាសនវិទូភស្តុភារអាប័ទុលអាស៊ីស កូន
ពើស និង មូហាំម៉ាត់ កូន អូស្ត្រីមីន
ក្នុងបំណងផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងមនុស្ស
សាមញ្ញធម្មតាជាមួយនឹងអ្នកចេះដឹងដែល
ត្រូវគេជឿទុកចិត្ត។ សូមអល់ឡោះ
មេត្តាជួយ ហើយតនេះគឺជាការចាប់ផ្តើម
ចូលខ្លឹមសារដែលជាគោលបំណង៖

1- តើអ្វីទៅជានិយមន័យនៃការបួស ?

ច-«បួស» ៖

-តាមលក្ខណៈភាសាមានន័យថា៖
ការបោះបង់ ការតម។

-តាមលក្ខណៈនៃច្បាប់ឥស្លាមមាន
ន័យថា៖ ការគោរពសក្ការៈទៅចំពោះ
អល់ឡោះដោយការតមអាហារ ការតម
ទឹកនិងប្រការទាំងឡាយណាដែលនាំឲ្យ
ខូចបួសចាប់ពីសេតារុណារៈ(ហ្វាជើររៈ)
រហូតដល់ថ្ងៃលិច។

2- តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងដូចម្តេចចំពោះ
ការបួសនៅក្នុងខែរ៉ម៉ាឌន ?

ច-ការបួសនៅក្នុងខែរ៉ម៉ាឌនគឺជាកាតព្វ

កិច្ចមួយដែលអល់ឡោះបានដាក់វាលើ
បណ្តាខ្ញុំរបស់ទ្រង់។
ភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថាដូចនេះគឺមកអំពី
អាល់គូរអាន អំពីស៊ុណ្ណៈ និងការឯកភាព
គ្នារវាងសាសនវិទូឥស្លាម។

-ភស្តុតាងអំពីគូរអានគឺបន្ទូលរបស់
អល់ឡោះថា:

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ

عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ } البقرة 183.

មានន័យថា: «ឱបណ្តាអ្នកដែលមាន
ជំនឿ! គេបានដាក់កាតព្វកិច្ចលើពួកអ្នកឲ្យ
បូសដូចដែលគេបានដាក់វាលើពួកអ្នក
ជំនាន់មុនដែរដើម្បីឲ្យពួកអ្នកកោតខ្លាច»។

ជំពូកអាល់ហ្គាកាវ៉ា : 183។

-ភស្តុតាងអំពីសិរីល្អៗគឺអាល់ពូខរី
និងមូស្លីមបានរាយការណ៍នៅក្នុងគម្ពីរ
សហោះទាំងពីររបស់ពួកគាត់អំពីហាទីស្ត
អាប៍ទុលឡោះកូនអ៊ូមែរ(រខ)ថា រ៉ស្វីលុល
ឡោះ(សអវ)បានមានប្រសាសន៍ថា:

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،
وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامُ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ
وَحَجُّ الْبَيْتِ، وَصَوْمُ رَمَضَانَ». رواه البخاري ومسلم.

មានន័យថា: «គេស្ថាបនាឥស្លាមលើមូល
ដ្ឋានគ្រឹះប្រាំគឺ៖ ការធ្វើសាក្សីថា គ្មានទេ
ម្ចាស់ដែលត្រូវគេគោរពសក្ការៈដ៏ត្រឹមត្រូវ
លើកលែងតែអស់ឡោះ ហើយមូហាំម៉ាត់

គឺពិតជាអ្នកនាំសាររបស់អស់ឡោះ ការ
ប្រតិបត្តិសឡាត ការបរិច្ចាគហ្សាកាត់
ការធ្វើហាជ្ជី និងការបូសខែរ៉ម៉ាឌន»។

-អ្នកឥស្លាមទាំងអស់បានឯកភាពគ្នា
ការបូសខែរ៉ម៉ាឌនគឺជាកាតព្វកិច្ច ហើយ
អ្នកឥស្លាមណាដែលបដិសេធភាពជា
កាតព្វកិច្ចរបស់វានឹងក្លាយជាអ្នកបោះបង់
ជំនឿ។

3- តើអ្វីខ្លះជាលក្ខខណ្ឌនៃការបូស ?

ច-ការបូសគឺជាកាតព្វកិច្ចលើអ្នកដែល
គ្រប់តាមលក្ខខណ្ឌខាងក្រោម៖

- អ្នកឥស្លាម

- គ្រប់អាយុ
- មានប្រាជ្ញាស្មារតីល្អធម្មតានិង
- មានលទ្ធភាពបួស។

4-តើពេលណាត្រូវនៀតបួស (តាំងចិត្តបួស) ខែម៉ោងន ?

ច-ចាំបាច់ត្រូវនៀតបួសពេលយប់មុនពេលសេតារុណារះ(មុនពេលហ្វាជើររះ)។ ប្រសិនបើបុគ្គលម្នាក់មិនបាននៀតបួសទេរហូតដល់សេតារុណារះនោះគឺការបួសរបស់គាត់មិនត្រឹមត្រូវនោះទេ។ ភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់យ៉ាងដូចនេះគឺមាននៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍របស់ម៉ាលិក

និងអាន់ណាសាអ៊ី អំពីហាទីស្អ កូន អ៊ូមីរ
(រខ)ថា "ស៊ីលុលឡោះ(សអវ) បានមាន
ប្រសសន៍ថា:

"لَا يَصُومُ إِلَّا مَنْ أَجْمَعَ الصَّيَّامَ قَبْلَ الْفَجْرِ". رواه
مالك والنسائي.

មានន័យថា: «បុគ្គលម្នាក់មិនត្រូវបួសទេ
លើកលែងតែអ្នកដែលបាននៀតបួសមុន
ពេលសេតារុណារះ»។ នេះគឺសំរាប់បួស
ដែលជាកាតព្វកិច្ច ដោយឡែកបួស
ស្វិណិត(បួសដោយស្ម័គ្រចិត្ត) គឺអាច
នៀតនៅពេលថ្ងៃបាន ដោយផ្អែកលើ
សេចក្តីរាយការណ៍របស់មូស្លីមនៅក្នុង
គម្ពីរសហោះរបស់គាត់ថា:

ច-តាមលក្ខណៈដែលត្រឹមត្រូវនោះគឺការ
នឿតមួយដងនៅដើមខែនោះគ្រប់គ្រាន់
ហើយសំរាប់ការបូសរយៈពេលមួយខែ
ហេតុនេះមិនចាំបាច់នឿតនៅរៀងរាល់យប់
នោះទេលើកលែងតែមានមូលហេតុដែល
គេអនុញ្ញាតឲ្យគាត់ដាច់បូស ហើយ
គាត់បានឈប់បូសមួយរយៈពេលថ្ងៃ។
ករណីនេះចាំបាច់ត្រូវនឿតបូសឡើងវិញ។

❖ កំណត់សំគាល់៖

ប្រសិនបើអាចនឿតបូសរាល់យប់
បាននោះវាជាការប្រសើរព្រោះចេញផុត
អំពីការខ្វែងយោបល់គ្នាវាងសាសនវិទូ
ឥស្លាម។

"أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ عَلَى عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا فَسَأَلَهَا هَلْ عِنْدَهَا شَيْءٌ؟ قَالَتْ: لَا. فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنِّي إِذَا صَائِمٌ»." رواه مسلم.

មានន័យថា: «ពិតណាស់ណាព្រឹ(សអវ) បានចូលជួបអាអ៊ីស្សៈ(រឧអ) ហើយ បានសួរគាត់ថា: «តើអូនមានអ្វីហូបទេ?»។ គាត់បានឆ្លើយថា: គ្មានទេ។ លោក (សអវ)ក៏មានប្រសាសន៍ថា: « បើដូច្នេះ ខ្ញុំបួស»។

5- តើការស្ងៀមស្ងៀមមួយជននៅយប់ដំបូងនៃ ខែរ៉ម៉ាឌនត្រូវត្រាន់សំរាប់ការបួសមួយខែ ឬទេ ឬ មួយត្រូវស្ងៀមរាល់យប់ ?

6- តើអាចពឹងផ្អែកលើអាស្រ័យដែលវិនិច្ឆ័យ
ខ្លះបានផ្សាយដើម្បីបញ្ជាក់អំពីពេលសេសសល់
រុក្ខា(ហ្វាដើរ) រះ និងថ្ងៃលិចបានឬទេ ?

ច-អាចពឹងផ្អែកបានប្រសិនបើវិទ្យុនេះ
ត្រូវបានគេជឿជាក់។ សាសនវិទូឥស្លាម
សៀង មូហាំម៉ាត់ កូន អ៊ូស្តែមីន ធ្លាប់បាន
ផ្តល់ជាហ្វាតវ៉ាដូចខាងលើនេះ។

7- តើអ្វីខ្លះជាអំណះអំណាងអាចបញ្ជាក់ថា
ខែរ៉ម៉ាឌនចូលមកដល់នោះ ?

ច-អំណះអំណាងដែលបញ្ជាក់ថាខែរ៉ម៉ា
ឌនចូលមកដល់នោះមានពីរប្រការគឺ៖

ទីមួយ: រាប់ខែស្បាក់ហ្មានឲ្យគ្រប់
៣០ថ្ងៃ (ប្រសិនបើមិនឃើញខែនៅល្ងាច
ថ្ងៃទី២៩ ខែស្បាក់ហ្មាន)។

ទីពីរ: មើលឃើញខ្នើតខែរ៉ម៉ាឌន។

8- តើច្បាប់ចែងយ៉ាងណាចំពោះអ្នកដែល
បានឃើញខ្នើតខែរ៉ម៉ាឌន ឬខ្នើតខែស្បាច
វាលតែម្នាក់ឯងហើយគេមិនទទួលយក
ការធ្វើសាក្សីរបស់គាត់?

ច-គាត់មិនត្រូវបួសហើយក៏មិនត្រូវ
ស្រាយបួសដែរលើកលែងតែជាមួយ
មនុស្សទូទៅដោយសំអាងលើ សេចក្តី
រាយការណ៍ដែលមាននៅក្នុងគម្ពីរហ្គាមៀក

របស់អាត់តៀរមីគ្សីនិងអ្នករាយការណ៍
ផ្សេងទៀតថា:

"الصَّوْمُ يَوْمَ تَصُومُونَ". رواه الترمذي وصححه
الألباني.

មានន័យថា: ពិតណាស់រ៉ស្មីលុលឡោះ
(សអវ)បានមានប្រសាសន៍ថា: « ការបួស
គឺនៅថ្ងៃដែលពួកអ្នកទាំងឡាយបួស » ។ រា
យការណ៍ដោយអាត់តៀរមីគ្សី ហើយ
បញ្ជាក់អំពីភាពត្រឹមត្រូវរបស់វាដោយ
សៀង អាល់ហ្គានី និងដោយសារពាក្យ
ថាខែ ជាភាសាអារ៉ាប់គឺ «អាសស្សៈរ៉»
យកមក អំពីពាក្យថា «អាសស្ស៊ីសរ៉ោះ»
មានន័យថា «ស្ស៊ីស្សាញ» ។ ហេតុនេះ
ប្រសិនបើការចូលខែមនុស្សមិនដឹង

បង្ហាញថាវាមិនទាន់ចូលនោះទេ។

សាសនវិទូឥស្លាម អាប៌ទុលអាហ្សីស កូន
ហ្គីស ធ្លាប់បានបញ្ចេញជាហ្វាតវ៉ាដូច
នេះ។

9- តើគេដាក់លក្ខខណ្ឌឱ្យមានសាក្សីប៉ុន្មាន
នាក់ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការចូលមកដល់នៃ
ខែរ៉ម៉ាឌន និងការចេញទៅវិញរបស់វា
នោះ?

ច-គេដាក់លក្ខខណ្ឌសាក្សីតែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ
ដើម្បីបញ្ជាក់ថាខែរ៉ម៉ាឌនចូលមកដល់
ដោយសំអាងលើសេចក្តីរាយការណ៍

របស់អាពុជារូទនិងអ្នកផ្សេងទៀតអំពី

ហាទីស្ត កូន អ៊ូម៉ែរ (រ.ឧ.អ)ថា:

«تَرَأَى النَّاسُ الْهَلَالَ، فَأَخْبَرْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنِّي رَأَيْتُهُ، فَصَامَ وَأَمَرَ النَّاسَ بِالصِّيَامِ» .
رواه أبو داود وغيره. قال الترمذي والعمل عليه عند أكثر أهل العلم.

មានន័យថា: «មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នា
ចាំមើលខ្នើតខែរ៉ម៉ាឌន ហើយខ្ញុំបានជំរាប
រ៉ស្វីលុលឡោះ(ស.អវ)ថា ខ្ញុំពិតជាបាន
ឃើញវា ខណៈនោះលោកក៏បួស និងបាន
ប្រើមនុស្សទូទៅឲ្យបួសដែរ»។ លោក
អាត់តៀរមីត្ស៊ីបានមានប្រសាសន៍ថា:
ការអនុវត្តរបៀបនេះគឺជាទស្សនៈសាសន
វិទូឥស្លាមភាគច្រើន។

ដោយឡែកការធ្វើសាក្សីដើម្បី
បញ្ជាក់អំពីការចេញខែរ៉ម៉ាឌននោះគឺចាំ
បាច់ត្រូវមានពីរនាក់ឡើងទៅ ដោយការ
ឯកភាពគ្នារវាងសាសនវិទូឥស្លាម។

លោកអាត់តៀរមីត្ស៊ីបានមានប្រសាសន៍
ថា៖ «សាសនវិទូឥស្លាមមិនមានការខ្វែង
យោបល់គ្នាទេថា គេមិនទទួលយកការ
ធ្វើសាក្សីដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការស្រាយបួស
ឡើយលើកលែងតែមានសាក្សីជាបុរស
ពីរនាក់»។

10- តើច្បាប់ឥស្លាមអនុញ្ញាតឱ្យប្រជាជន
នៃប្រទេសមួយបួសនិងស្រាយបួសដោយ

តើចម្លើយលើការគណនាតាមតារាងសាស្ត្រ
(ដូចជាប្រក្រតិទិន) ឬទេ ?

ច-ច្បាប់ឥស្លាមមិនអនុញ្ញាតនោះទេ
ដោយសំអាងលើប្រសាសន៍របស់រ៉ស្មី
លុលឡោះ(សអវ)ថា:

« صُومُوا لِرُؤْيَيْتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَيْتِهِ » . رواه مسلم

មានន័យថា: «ចូរពួកអ្នកបូសដោយសារ
មើលឃើញខ្នើតខែរ៉ម៉ាឌន និងស្រាយ
បូសវិញដោយសារឃើញខ្នើតខែស្សាវ
រ៉ាល»។ រាយការណ៍ដោយមូស្លីម។

នៅក្នុងហាទីស្តនេះលោកបានផ្សារភ្ជាប់
ការចាប់ផ្តើមបូសនិងការស្រាយដោយ
ការមើលឃើញខែ។

11-តើមនុស្សប្រភេទណាខ្លះដែលច្បាស់
ឥស្លាមអនុញ្ញាតឱ្យស្រោយបួស (អាចអត់
បួសបាន) នៅក្នុងខែរ៉ម៉ាឌន ?

ច-មនុស្សដែលឥស្លាមអនុញ្ញាតឱ្យស្រោយ
បួសនៅក្នុងខែរ៉ម៉ាឌនមានច្រើនប្រភេទគឺ៖

ទីមួយ៖ អ្នកជម្ងឺដែលការបួសអាច
បង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់គាត់។

ទីពីរ៖ អ្នកដំណើរ។

ភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថា មនុស្សពីរ
ប្រភេទខាងលើអាចស្រោយបួសបានគឺ
បន្ទូលរបស់អល់ឡោះថា៖

{ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا
أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ } البقرة 185

មានន័យថា: «បុគ្គលណាដែលមានវត្ត
មានជួបខែរ៉ម៉ាឌននោះចូរឲ្យគេបូស
ហើយបុគ្គលណាដែលមានជម្ងឺឬស្លឹតនៅ
ក្នុងការធ្វើដំណើរ (គាត់អាចស្រាយបូស
បាន)ប៉ុន្តែត្រូវរាប់ចំនួនថ្ងៃដើម្បីបូសសង
នៅថ្ងៃក្រោយ»។

និម្ម: ស្ត្រីដែលមានរដូវ និងស្ត្រីដែល
មានធ្លាក់ឈាមក្រោយពេលសំរាលកូន។

ភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់អំពីបញ្ហានេះ
គឺហាទីស្តដែលរាយការណ៍ដោយអាល់
ពូខរី និងមូស្លីមអំពីអាអ៊ីស្សៈ(រ.ឧ.អ)ថា:

« كَانَتْ إِحْدَانَا تُحِيضُ عَلَىٰ عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَتُؤْمَرُ بِقَضَاءِ الصَّوْمِ وَلَا تُؤْمَرُ بِقَضَاءِ الصَّلَاةِ ». متفق عليه.

មានន័យថា: «មានស្ត្រីម្នាក់នៃពួកយើង មករដូវនៅជំនាន់រ៉ស្មីលុលឡោះ(សអវ) ហើយគេបានប្រើគាត់ឲ្យបូសសងវិញ ប៉ុន្តែមិនបានប្រើឲ្យសឡាតសងវិញនោះ ទេ»។ ពាយការណ៍ដោយអាល់ពូខរី និងមូស្លីម។

ទីបួន:ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនិងស្ត្រីបំបៅ កូន។

ពួកគេបានសំអាងលើភស្តុតាង ដែលគេពាយការណ៍អំពីណាពី(សអវ)ថា:

«إِنَّ اللَّهَ وَضَعَ عَنِ الْمُسَافِرِ نِصْفَ الصَّلَاةِ وَالصَّوْمِ،
وَعَنِ الْحُبْلَى وَالْمُرْضِعِ». رواه أحمد والترمذي وأبو
داود والنسائي.

មានន័យថា: «ពិតណាស់អល់ឡោះបាន
អនុគ្រោះឲ្យអ្នកដំណើរពាក់កណ្តាលនៃ
សឡាត(សឡាតបួនរំភ្លាត់មកនៅត្រឹមពីរ
រំភ្លាត់) និងការបូស ហើយក៏បានអនុគ្រោះ
ឲ្យស្ត្រីដែលមានផ្ទៃពោះនិងស្ត្រីដែលបំបៅ
កូនផងដែរ(អនុញ្ញាតឲ្យស្រាយសិន
តែត្រូវបូសសងវិញ)»។ រាយការណ៍ដោយ
អះម៉ាត់ អាត់តៀរមីត្ស៊ី អាពូដារូទ និង
អាន់ណាសាអ៊ី)។

ដល់អ្នកក្រីក្រ»។ លោកបានបញ្ជាក់ថា ច្បាប់នេះវាមិនត្រូវបានគេផ្លាស់ប្តូរទេ វាគឺសំរាប់បុរសចាស់ជរា និងស្ត្រីចាស់ជរា ដែលគ្មានលទ្ធភាពបូសគឺត្រូវផ្តល់ជាចំណីអាហារដល់អ្នកក្រីក្រម្នាក់ក្នុងមួយថ្ងៃដែលគាត់មិនបានបូស(ត្រូវផ្តល់ជាអង្ករប្លង់ដែលជាអាហារសំខាន់ប្រចាំថ្ងៃរបស់មនុស្សក្នុងមួយថ្ងៃ $1/4$ កន្លាំងប្រមាណ 0.75 គឺឡូក្រាម។ សាសនវិទូឥស្លាមខ្លះថាក្នុងមួយថ្ងៃកន្លះកន្លាំងស្មើនឹង 1.5 គឺឡូក្រាម ប៉ុន្តែសាសនវិទូភាគច្រើនថា $1/4$ កន្លាំង)។

ទីប្រាំ: មនុស្សអស់មត្តភាពក្នុងការ
បួស ដោយសារចាស់ជរា ឬជម្ងឺដែលគ្មាន
សង្ឃឹមថាអាចជាឡើងវិញ។

អាល់ពូខរី និងអ្នកផ្សេងទៀតបាន
រាយការណ៍អំពីហាទីស្ត កូន អាប៍ហ្គ្លីស
(រឧអ) ក្នុងការបកស្រាយបន្ទូលរបស់
អល់ឡោះថា:

"وَعَلَى الَّذِينَ يُطَوَّقُونَهُ فَلَا يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ
مِسْكِينٍ"، قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: "لَيْسَتْ
بِمَنْسُوخَةٍ هُوَ الشَّيْخُ الْكَبِيرُ وَالْمَرْأَةُ الْكَبِيرَةُ لَا
يَسْتَطِيعَانِ أَنْ يَصُومَا فَيُطْعِمَانِ مَكَانَ كُلِّ يَوْمٍ
مِسْكِينًا". رواه البخاري.

មានន័យថា: «ចំពោះពួកអ្នកដែលគ្មាន
លទ្ធភាពបួសគឺត្រូវផ្តល់ជាចំណីអាហារ

កំណត់ចំណាំ៖

សាសនវិទូមូហាំម៉ាត់ កូន អាល់អ៊ូ
ស្មែមីនបានបញ្ជាក់ថា ពិតណាស់ប្រសិន
បើគេកត់ត្រាឲ្យអ្នកជម្ងឺដែលគ្មានសង្ឃឹម
ថានឹងអាចជានោះទៅជាជាសះស្បើយ
ឡើងវិញ ក៏គេមិនទាមទារឲ្យគាត់ឬស
សងវិញដែរ ដោយសារកាតព្វកិច្ចរបស់
គាត់បានអនុវត្តរួចតាមរយៈការផ្តល់ជា
ចំណីអាហារនោះ។

12-តើមានវិធីសាស្ត្រអ្វីខ្លះក្នុងការផ្តល់ចំណី
អាហារចំពោះអ្នកដែលគ្មានលទ្ធភាពឬស
នោះ?

ច-គាត់មានវិធីពីរយ៉ាងគឺ៖

ទីមួយ៖ គាត់អាចចំអិនអាហាររួច
អញ្ជើញអ្នកក្រដើម្បីទទួលទានវា។

ទីពីរ៖ គាត់អាចបែងចែកអាហារ
ដល់អ្នកក្រីក្រទោះជាអាហារនោះចំអិនរួច
ឬមិនទាន់ចំអិនក៏ដោយ(ដូចជាការចែកជា
អង្ករជាដើម)។

13- តើច្បាប់ចែងយ៉ាងណាចំពោះការទទួល
ទានបាយឬសចំពោះអ្នកដែលចង់ឬស ?

ច-ការប្រើឲ្យទទួលទានបាយឬសនៅ
គឺជាប្រការស្វិណិត(គប្បីធ្វើ)ដូចដែល
សាសនវិទូមូហាំម៉ាត់ កូន លោក សឡៀះ

កូន លោក អ្វីស្មើមិនបានបញ្ចេញជា
 ហ្វាត់រ៉ាបញ្ជាក់យ៉ាងដូច្នេះ។ ដូចគ្នាដែរ
 ការទទួលទានបាយបួសនោះគឺគួរធ្វើនៅម្ល
 យភាគបីចុងក្រោយនៃយប់(ពេលទៀបភ្លឺ
 មុនពេលហ្វាជើងរះ)ដោយសំអាងលើប្រ
 សាសន៍របស់ ហ្សេកូន ស្អាតិត (រឧអ)
 ថា:

تَسَحَّرْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، ثُمَّ
 قُمْنَا إِلَى الصَّلَاةِ ، قَالَ : قُلْتُ : كَمْ كَانَ قَدْرُ ذَلِكَ ؟
 قَالَ : قَدْرُ خَمْسِينَ آيَةً . رواه البخاري ومسلم .

មានន័យថា: «ពួកយើងបានពិសារអាហារ
 ដើម្បីបួសជាមួយរ៉ស្មីលុលឡោះ(សអរ)
 បន្ទាប់មកលោកបានទៅសឡាត។ ខ្ញុំបាន
 សួរថា: តើរយៈពេលប៉ុន្មានចន្លោះពេល

អាត្មានិងពេលពិសារអាហារដើម្បីបូស
កាលនោះ? គាត់បានតបថា: ប្រមាណជា
អាចសូត្របាន៥០អាយ៉ាត់។(ព្រះការណ៍
ដោយអាល់ពូខរីនិងមូស្លីម) និងយោង
តាមប្រសាសន៍របស់វិស្វលុលឡោះ:

(សអវ)ថា:

«لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا عَجَلُوا الْفِطْرَ وَأَخْرَوْا
السَّحُورَ». رواه أحمد.

មានន័យថា: «ពលរដ្ឋរបស់ខ្ញុំនៅតែស្ថិត
នៅក្នុងភាពល្អប្រសើរដរាបណាពួកគាត់
នៅរួសរាន់ដើម្បីស្រាយបូស និងពន្យារ
ពេលទទួលទានអាហារនៅពេលយប់
ដើម្បីបូស»។(ព្រះការណ៍ដោយអះម៉ាត់)។

គេចាត់ទុកថាបានទទួលទាន
អាហារដើម្បីបូសហើយសំរាប់បុគ្គលដែល
បានទទួលទានអាហារឬភេសជ្ជៈបន្តិច
បន្តួច ដូចកូនលោកហាជើងបានបញ្ជាក់
នៅក្នុងគម្ពីរប្បាត់ហ៊ុលហ្គារី។

14-តើគេដាក់ជាស្វីណិត(គម្បី) ឲ្យអ្នកបួស
ចាប់ផ្តើមទទួលទានអាហារអ្វីមុនគេនៅ
ពេលស្រាយ ?

ច-ការទទួលទានអាហារស្រាយបូសគួរ
ចាប់ផ្តើមដោយផ្លែឈើ ប៉ុន្តែក្នុងករណីគ្មាន
វាទេគប្បីចាប់ផ្តើមដោយទឹក។

ភស្តុតាងរបស់វាគឺហាទីស្តអំពីសាល់ម៉ាន
កូន អាមៀរ(រឧអ)ថា: រ៉ស្វិលុលឡោះ
(សអវ)បានមានប្រសាសន៍ថា:

«إِذَا كَانَ أَحَدُكُمْ صَائِمًا فَلْيُفْطِرْ عَلَى التَّمْرِ فَإِنْ لَمْ
يَجِدْ التَّمَرَ فَعَلَى الْمَاءِ فَإِنَّ الْمَاءَ طَهُورٌ». رواه
الخمسة وقال الترمذي : حديث حسن صحيح.

មានន័យថា: «នៅពេលបុគ្គលណាម្នាក់
នៃពួកអ្នកបានបូសចូរឲ្យគាត់ស្រោយវា
នឹងផ្លែល្វើ ប៉ុន្តែប្រសិនបើគាត់គ្មានផ្លែល្វើ
ទេ គាត់គួរស្រោយបូសនឹងទឹកព្រោះទឹក
គឺស្អាតស្អំ»។ រាយការណ៍ដោយអ្នករាយ
ការណ៍ទាំងប្រាំនាក់ ហើយអាត់តៀរមីត្ស៊ី
បានអះអាងថា វាគឺល្អ ត្រឹមត្រូវ។

15-តើអ្វីខ្លះជាប្រការដែលនាំឲ្យខូចបួស ?

ច-ប្រការដែលនាំឲ្យខូចបួសមានច្រើនដូច
ជា៖

ទីមួយ៖ ការទទួលទានអាហារ និង
ពិសារទឹកដោយចេតនា មិនដោយសារ
ការឆ្លើយតប។ សាសនវិទូឥស្លាមទាំង
អស់បានឯកភាពគ្នាលើបញ្ហានេះ។

អល់ឡោះបានមានបន្ទូលថា៖

{ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ

الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ } البقرة 187

មានន័យថា៖ «ចូរពួកអ្នកទទួលទាន

អាហារនិងពិសារទឹក(នៅពេលយប់)រហូត

ដល់អំពោះពណ៌សបានលេចចេញច្បាស់

សំរាប់ពួកអ្នកអំពីអំបោះពណ៌ខ្មៅនៃសេតា
រុណ(មានន័យថា ចូរទទួលទានអាហារ
និងពិសារទឹកតាមចិត្តចុះរហូតដល់ពេល
សេតារុណរះពេលគឺហ្វាជើររះមកដល់)។
(ជំពូកអាល់ហ្គាកាវ៉ា៖ ១៨៧)

●ការដក់បារីស្ថិតនៅក្នុងប្រភេទនៃ
ការទទួលទានអាហារដែរ(ធ្វើឲ្យខូចបួស
ដែរ) ដូចដែលសាសនវិទូមូហាំម៉ាត់ កូន
អ៊ូស្តមីន និងអ្នកផ្សេងទៀតដែលជាអ្នក
មានចំណេះដឹងបានបញ្ចេញជាហ្វាតវ៉ា
បញ្ជាក់។

ដូចគ្នាដែរ(ខូចបួសដែរ)ការបញ្ចូល
សារធាតុអ្វីម្យ៉ាងចូលក្នុងច្រមុះ ដូចជាថ្នាំ

បាញ់បញ្ចូលក្នុងវន្តច្រមុះ។ល។ ដូចនេះ
ហើយដែលសាសនវិទូឥស្លាមពីរូបគឺ
អាប៌ទុលអាហ្សីសកូនពើស និងមូហាំម៉ាត់
កូន អ៊ីស្លាមីនបានបញ្ចេញហ្វាតវ៉ា ដោយ
ផ្អែកលើហាទីស្តឡាគីត កូន ស្លាញ៉ាវ៉ាថា
វិស្វលុលឡោះ(សអវ)បានមានប្រសាសន៍
ថា:

« وَ بَالِغٌ فِي الْإِسْتِشْقِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ صَائِمًا » . رواه

أبو داود والترمذي والنسائي، وصححه الترمذي.

មានន័យថា: «ហើយចូរអ្នកប្រតិបត្តិកបញ្ចូល
ក្នុងច្រមុះឲ្យជ្រៅ(ពេលយកវូហ្ស)លើក
លែងតែពេលអ្នកបួស»។ ពាយការណ៍

ដោយអាពូដារូទ អាត់តៀរមីត្ស៊ី
និងអាន់ណាសាអ៊ី

ហើយអាត់តៀរមីត្ស៊ីបាន បញ្ជាក់ថា
ហាទីស្នូនេះត្រឹមត្រូវ។

ដោយ ឡែកការប្រើថ្នាំបន្តក់ចូកក្នុង
ភ្នែកមិនធ្វើឲ្យដាច់បួសនោះទេ ដូចដែល
សាសនវិទូអាប័ទុលអាហ្ស៊ីសកូនពើស
និងមូហាំម៉ាត់ កូន អ៊ីស្តមីនធ្លាប់បាន
បញ្ចេញហ្វាត់វ៉ាបញ្ជាក់។

**ទីពីរ៖ ផ្សំទាំងអស់ដែលមានលក្ខណៈ
ដូចការទទួលបានអាហារ និងការពិសារ
ទឹកក្នុងការធ្វើឲ្យរាងកាយមានកម្លាំង
រឹងមាំដូចជាការចាក់ថ្នាំជំនួសអាហារ
ឬថ្នាំកម្លាំង។ល។ ដូចដែល សាសនវិទូ**

អាប័ទុលអាហ្សីសកូនពើស និងមូហាំម៉ាត់
កូន អ៊ីស្មីមីនធ្លាប់បានបញ្ជាក់។

ទីបី: ការរួមដំណេកដោយការបញ្ចូល
ប្រដាប់ភេទបុរសទៅក្នុងប្រដាប់ភេទ
ស្ត្រី។ នេះគឺមានការឯកភាពគ្នា
ទាំងអស់រវាងសាសនវិទូឥស្លាម ហើយ
ទន្ទឹមនឹងការធ្វើឲ្យដាច់បួសនោះភក្តីត្រូវ
ពិន័យដោយការដោះលែងទាសករម្នាក់
ឲ្យមានសេរីភាព ហើយបុគ្គលណាគ្មាន
លទ្ធភាពទេគឺត្រូវបួសពីរខែជាប់គ្នា ហើយ
បើបុគ្គលណាគ្មានលទ្ធភាពទៀតគឺត្រូវ
ផ្តល់អាហារដល់អ្នកក្រីក្រចំនួន៦០នាក់។

ទីបួន: ការជប់យកឈាមខ្មៅចេញ
ពីក្បាល។ ដូចគ្នាដែរការបរិច្ចាគឈាម
ច្រើននិងការហូរឈាមច្រើនដោយ
សំអាងលើប្រសាសន៍របស់វិស្វលុល
ឡោះ(សអវ)ថា:

«أَفْطَرَ الْحَاجِمُ وَالْمَخْجُومُ». رواه البخاري.

មានន័យថា: «អ្នកជប់យកឈាមខ្មៅចេញ
ពីក្បាលឲ្យអ្នកដទៃនិងអ្នកឲ្យគេជប់យក
ឈាមខ្មៅនោះគឺដាច់បួស»។ រាយការណ៍
ដោយអាល់ពូខរី។

ដូច្នេះហើយដែលសាសនវិទូ
អាប៌ទុលអាហ្សីសកូនពើស និងមូហាំម៉ាត់
កូន អ៊ីស្មែមីនធ្លាប់បានបញ្ចេញជាហ្វាតវ៉ា
នោះ។

ទីប្រាំ: មានឈាមរដួច និងធ្លាក់
ឈាមក្រោយសំពលសំពង់ស្រ្តី។ នេះគឺនាំ
ឲ្យខូចបួសដោយមានការឯកភាពរវាង
សាសនវិទូឥស្លាម។

ពិតណាស់អ៊ីម៉ាអាល់ពូរីបានរាយការណ៍
អំពីហាទីស្តអាអ៊ីស្សៈ(រឧអ)ថា ពិតប្រាកដ
ណាស់(សអវ)បានមានប្រសាសន៍ថា:

« أَلَيْسَ إِذَا حَاضَتْ لَمْ تُصَلِّ وَلَمْ تَصُمْ؟ »

មានន័យថា: «តើស្រ្តីនៅពេលមានរដូវ
គាត់មិនត្រូវបួសនិងមិនសឡាតមែនទេ?»

ដោយឡែកស្រ្តីមួយចំនួនដែលប្រើ
ថ្នាំដើម្បីទប់រដូវក្នុងខែរ៉ម៉ាឌននោះសាសន
វិទូ មូហាំម៉ាត់កូនអ៊ូស្តមីន បានមាន
ប្រសាសន៍ថា: តាមយោបល់របស់ខ្ញុំនៅ

ក្នុងបញ្ហានេះគឺស្ត្រីមិនគប្បីប្រើថ្នាំដើម្បី
ការពារមិនឲ្យមានរដូវនៅក្នុងខែរ៉ម៉ាឌន
នោះទេ ហើយរាល់ការសរសើរទាំងឡាយ
គឺសំរាប់អល់ឡោះចំពោះលទ្ធភាពរបស់
ទ្រង់និងគតិបណ្ឌិតរបស់ស្រី។

ទីប្រាំមួយ: ក្នុងដោយចេតនាដោយ
សំអាងលើហាទីស្តដែលគេបានរាយ
ការណ៍អំពីណាពី(សអវ)ថា:

« مَنْ ذَرَعَهُ الْقَيْءُ ، فَلَيْسَ عَلَيْهِ قَضَاءٌ ، وَمَنْ اسْتَقَاءَ

عَمْدًا فَلَيْقُضِ » . رواه أبو داود والترمذي وغيرهم .

មានន័យថា: «បុគ្គលណាដែលក្អិតចេញ
មកដោយឯកឯងនោះគឺមិនត្រូវបូសសង

នោះទេ ហើយបុគ្គលណាដែលធ្វើឲ្យក្អួត
ដោយខ្លួនឯងគាត់ត្រូវបួសសងវិញ»។

រាយការណ៍ដោយអាពុជារូទ

អាត់កៀរមីក្សីនិងអ្នកផ្សេងទៀត ហើយ
ដូច្នេះហើយដែលសាសនវិទូ អាប័ទុល
អាហ្សីសកូនពើស និងមូហាំម៉ាត់ កូន
អ៊ីស្លាមីនធ្លាប់បានបញ្ចេញជាហ្វាតវ៉ា។

ទីប្រាំពីរ៖ ការធ្វើឲ្យចេញទឹកកាម
ដោយដឹងខ្លួន ទោះជាតាមរយៈការចើប ឬ
ការស្លាបអង្គុល ឬវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗ
ទៀត ដោយសំអាងលើប្រសាសន៍របស់
រ៉ស្មីលុលឡោះ(សអវ)នៅក្នុងហាទីស្ត
គុតស៊ីមួយថា៖

« يَتْرُكُ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ وَشَهْوَتَهُ مِنْ أَجْلِ » . رواه البخاري ومسلم .

មានន័យថា: « (អ្នកបួស)គាត់បោះបង់ អាហាររបស់គាត់ បោះបង់ទឹករបស់គាត់ និងតណ្ហារបស់គាត់ដើម្បីយើង » ។

រាយការណ៍ដោយអាល់ពូខរី និងមូស្លីម ។

អ៊ុបនូតូហ្វាម៉ៈបានរំលឹកនៅក្នុងគម្ពីរ អាល់មូតនីថា: ពិតណាស់បុគ្គលណា ចេញទឹកកាមដោយសារការងើប ឬការ បបោសអង្គុលនោះវាទាំឲ្យខូចបួសដោយ គ្មានការខ្វែងយោបល់គ្នាទេតាមដែលគាត់ ដឹង។ ដូចគ្នានេះដែរដែលសាសនវិទូ មូហាំម៉ាត់កូនអាល់អ៊ូស្តមីនបានបញ្ចេញ ជាហ្វាតវ៉ានោះ។

ទីប្រាំបី: ការបិទយកផ្សេងៗខ្លះមកទទួល
ដោយចេតនាដោយឲ្យវាចូលទៅក្នុងពោះ
ព្រោះវាមានសារធាតុជាបំនែកតូចៗ។

ដូច្នេះហើយដែលសាសនវិទូមូហាំ
ម៉ាត់ កូន អ៊ូស្តែមីន ធ្លាប់បានផ្តល់ជា ហ្វាត់
វ៉ា។

ទីប្រាំម្ភៃ: ការលាងឈាម។ ប្រសិន
បើមានការផ្លាស់ប្តូរឈាមឬមានបន្ថែម
សារធាតុបំប៉នជាលក្ខណៈអាហារ។
ដូច្នេះហើយដែលសាសនវិទូ អាប៊ុល
អាហ្សីសកូនពើស និងមូហាំម៉ាត់កូន
អ៊ូស្តែមីន ធ្លាប់បានផ្តល់ជាហ្វាត់វ៉ា។

កំណត់សំគាល់:

-ប្រសិនបើគ្រាន់តែក្លិនផ្សេងខ្លីម
ចន្ទន៍នោះនោះមិនខូចបូសទេ។

-ចំពោះគ្រឿងក្រអូប ដូចជាទឹកអប់
ឬគ្រឿងក្រអូបផ្សេងៗទៀត ដែលគ្មាន
បំនែកសារជាតុរាវនៅក្នុងនោះទេ មិនធ្វើឲ្យ
ខូចបូសទេ។

ជាទីបញ្ចប់:

សាសនវិទូ មូហាំម៉ាត់ កូន អ៊ូស្តែមីន
បានរំលឹកថា ប្រការដែលនាំឲ្យខូចបូស
ខាងលើមិនធ្វើឲ្យអ្នកបូសខូចបូសទេលើក
លែងតែមានលក្ខខណ្ឌបីគឺ៖

ទីមួយ: អ្នកប្រព្រឹត្តដឹងអំពីច្បាប់
របស់វានិងដឹងអំពីពេលវេលា។

ទីពីរ: អ្នកប្រព្រឹត្តនៅដឹងថាគាត់
កំពុងបួស(មិនភ្លេច)។

ទីបី: អ្នកប្រព្រឹត្តជាអ្នកជ្រើសរើស
អនុវត្តវាដោយខ្លួនឯង (គ្មានការគាប
សង្កត់)។

**16-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ
អ្នកដែលស្រាយបួសដោយចេតនា ដោយ
គ្មានមូលហេតុស្របច្បាប់នោះ?**

**ច-ការធ្វើដូចនោះគឺស្ថិតនៅក្នុងគ្រោះថ្នាក់
ធំណាស់ ព្រោះមានហាទីស្តអំពីអាព្វ អ៊ូម៉ា**

ម៉ៈ(រឧអ)ថា ខ្ញុំបានលឺស៊ីលុលឡោះ
(សអវ)មានប្រសាសន៍ថា:

« بَيْنَا أَنَا نَائِمٌ إِذْ أَتَانِي رَجُلَانِ فَأَخَذَا بِضَبْعَيَّ » وَسَاقَ
الْحَدِيثَ، وَفِيهِ قَالَ: " ثُمَّ انْطَلَقَا بِي فَإِذَا قَوْمٌ مُعَلَّقُونَ
بِعَرَاقِيهِمْ، مُشَقَّقَةٌ أَشْدَاقُهُمْ تَسِيلُ أَشْدَاقُهُمْ دَمًا،
قُلْتُ: «مَنْ هَؤُلَاءِ؟» قَالَ: هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يُفْطِرُونَ قَبْلَ
تَحِلَّةِ صَوْمِهِمْ». رواه النسائي في الكبرى وغيره
وصححه الذهبي.

មានន័យថា: «នៅពេលខ្ញុំកំពុងសំរាន្ត
ស្រាប់តែមានបុរសពីរនាក់បានមកជួបខ្ញុំ
ហើយបានកាន់ស្មាទាំងពីរបស់ខ្ញុំ»។
នៅក្នុងនោះលោក បានមានប្រសាសន៍
ថា: « ក្រោយមកពួកគេទាំងពីរបាននាំខ្ញុំ
ទៅស្រាប់តែខ្ញុំបានឃើញក្រុមម្ល៉ៃដែល

ត្រូវគេចង់ដឹងព្យួរឡើងលើ ហើយត្រូវ
គេវាយបំបែកផ្តាមធ្វើឲ្យហូរឈាម»។

ខ្ញុំបានសួរថា៖ តើពួកគេជានរណា?

គេបានឆ្លើយតបថា៖ «ពួកគេគឺជាពួក

អ្នកស្រាយបួសមុនពេលដល់វេលាត្រូវ

ស្រាយ»។ រាយការណ៍ដោយ

អានណាសាអ៊ី នៅក្នុងស្វីណាន់អាល់កុបរ

និងអ្នកផ្សេងទៀត ហើយត្យាហាពីបាន

បញ្ជាក់ថា ហាទីស្តនេះត្រឹមត្រូវ។

17-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ

ការប្រើឈើមីសវ៉ាត (ឬប្រាសដុសឆ្មេញ)

នៅពេលថ្ងៃនៃខែរ៉ម៉ាឌន?

ច-វាជាប្រការសុំឈ្នះ(គប្បីធ្វើ) ព្រោះមាន
ហាទីស្តដែលរាយការណ៍ដោយអាល់ពូខី
អំពីអាអ៊ីស្សៈ(រឌអ)ថា ពិតណាស់ណាពី
(សអវ)បានមានប្រសាសន៍ថា:

« السَّوَاكُ مَطْهَرَةٌ لِلْفَمِ، مَرْضَاةٌ لِلرَّبِّ » . رواه البخاري

មានន័យថា: «ការដុសធ្មេញដោយប្រើ
ឈើមីសវ៉ាកធ្វើឲ្យមាត់ស្អាត និងធ្វើឲ្យ
ម្ចាស់(អល់ឡោះ)ពេញចិត្ត»។ រាយការណ៍
ដោយអាល់ពូខី។

18-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ
ម្ចាស់សំបុកដែលគេអាចក្លានស្ទិលពោះ
ហើយគាត់នៅមានជូនូប (រួមដំណេករួច
មិនទាន់បានជូនធីក្រសាបតែគេអាចក្លាន) ?

ច-តាមលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនោះគឺ ការបួស
របស់គាត់ត្រឹមត្រូវ។ សាសនវិទូឥស្លាម
មួយចំនួនបានកាន់នាំនូវពាក្យឯកភាពគ្នា
រវាងសាសនវិទូឥស្លាមទាំងអស់លើបញ្ហា
នេះ។

ភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់អំពីបញ្ហានេះគឺ
ហាទីស្តនៅក្នុងសហោៈអាល់ពូខី និង
មូស្លីមអំពីអាអ៊ីស្សៈ(រឧអ)ថាៈ

« أَشْهَدُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ
كَانَ لِيُصْبِحَ جُنُبًا مِنْ جَمَاعٍ غَيْرِ اخْتِلَامٍ ثُمَّ يَصُومُ »
رواه البخاري ومسلم.

មានន័យថាៈ «ខ្ញុំសូមធ្វើសាក្សីចំពោះរ៉ស្តី
លុលឡោះ(សអវ)ថា លោកធ្លាប់ពេលស្អែក

ពោះ(ពេលសេតារុណៈ)មកដល់ហើយ
លោកមានជូនបដោយការរួមដំណេក
ជាមួយភរិយាមិនមែនដោយការគេង
យល់សប្តិទេហើយក្រោយមកលោកបាន
បួស»។ រាយការណ៍ដោយអាល់ព្វឌី និង
មូស្លីម។

ដូចគ្នាដែរស្ត្រីដែលអស់រដូវឬឈប់
ធ្លាក់ឈាមក្រោយសំរាលមុនពេលសេតា
រុណៈ(ហ្វាដើររៈ) នាងមានកាតព្វកិច្ចត្រូវ
បួសទោះបីនាងមិនទាន់បានដូតទឹកលើក
លែងតែក្រោយពេលសេតារុណៈ
(ហ្វាដើររៈ)ក៏ដោយ។

19-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ
ប្រើថ្នាំជាលក្ខណៈស្រ្តាយហួតសំរាប់អ្នក
ម្នួស (ដូចជាប្រេងខ្យល់ជាលក្ខណៈមិន
ហ៊ីតជាដើម) ?

ច-តាមលក្ខណៈដែលត្រឹមត្រូវនោះគឺវាមិន
ធ្វើឲ្យខូចម្នួសទេ ព្រោះស្រ្តាយវាហួតមិន
ទៅដល់ក្នុងពោះទេ ។

ការផ្តល់ហ្វាត់វ៉ាដូចនេះហើយដែល
សាសនាវិទូឥស្លាមពីរូបគឺលោក អាប៍ទុល
អាហ្សីស កូន ពើស និង លោក មូហាំម៉ាត់
កូនអ៊ូស្តែមីនបានបញ្ជាក់នោះ ។

20-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ
ការឆ្លុះក្រពះសំរាប់អ្នកម្នួស ?

ច-តាមលក្ខណៈដែលត្រឹមត្រូវនោះគឺវាមិន
 ធ្វើឲ្យខូចបូសទេ លើកលែងតែគេដាក់
 ជាមួយឧបករណ៍ឆ្កុះនោះនូវសារធាតុ
 ខ្លាញ់បំប៉នកម្លាំងដើម្បីសំរួលដល់ការ
 បញ្ចូលវា។ ករណីនេះវាធ្វើឲ្យខូចបូស
 ដោយសារសារធាតុនេះ មិនមែនដោយ
 សារការបញ្ចូលឧបករណ៍ឆ្កុះនោះទេ។
 ដូចនេះហើយសាសនវិទូឥស្លាមមូហាំម៉ាត់
 កូនអ៊ូស្តមីនបានផ្តល់ជាហ្វាតវ៉ានោះ។

21-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ
 ប្រើថ្នាំជាលក្ខណៈក្រមួនសំរាប់លាប (ដូច

ជាថ្នាំលាបឬឡើយលាបស្បែកឬប្រេងសំរាម
លាបស្បែក) ចំពោះអ្នកម្នួសអ្នកម្នួស ?

ច-មិនធ្វើឲ្យខូចឬសទេ ព្រោះវាមិនមែន
ជាការពិសារអាហារឬទឹក ហើយក៏មិន
ស្ថិតនៅក្នុងន័យអាហារនិងទឹកដែរ។
ដូចគ្នាដែរការបិទវត្ថុផ្សេងៗដើម្បីព្យាបាល
នោះ។

22-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ
ការបាញ់ថ្នាំសុលតាមរន្ធតូចចំពោះអ្នក
ម្នួស ?

ច-តាមលក្ខណៈដែលត្រឹមត្រូវនោះគឺវាមិន
ធ្វើឲ្យខូចឬសទេព្រោះវាមិនផ្តល់កម្លាំង(ឬ
អាហារ)ដល់ខ្លួនប្រាណទេផ្ទុយទៅវិញ

វាបញ្ចេញកាកសំណល់ផ្សេងៗដែលមាន
នៅក្នុងរាងកាយ។

ដូចនេះហើយសាសនវិទូឥស្លាមមូហាំម៉ាត់
កូនអ៊ូស្តែមីនបានផ្តល់ជាហ្វាត់វ៉ាប្រសិនបើ
វាជាថ្នាំធម្មតាមិនមានសារធាតុប៉ូរ៉ូកម្លាំង
ឬសារធាតុជាអាហារ។

**23-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ
សុលថ្នាំគ្រាប់ចំពោះអ្នកបួស ?**

ច-ការសុលថ្នាំគ្រាប់មិនធ្វើឲ្យខូចបួសទេ។
ដូចនេះហើយសាសនវិទូឥស្លាមមូហាំម៉ាត់
កូនអ៊ូស្តែមីនបានផ្តល់ជាហ្វាត់វ៉ា ព្រោះវា
ផ្ទុកសារធាតុថ្នាំ មិនមែនដូចជាការទទួល

ទាន អាហារឬពិសារទឹកនោះទេ ហើយក៏
មិនស្ថិតនៅក្នុងន័យដូចគ្នាដែរ។

24-តើការនិយាយដើមគេនិងការមូល
មន្ត្រាចំគេធ្វើឲ្យខូចឬសម្បទេ ?

ច-មិនធ្វើឲ្យខូចឬសទេ ប៉ុន្តែវាធ្វើឲ្យខាត
បង់ផលបុណ្យរបស់អ្នកឬស។ អាព្វហ្វិរ័យ
រ៉ោះ(រឧអ)បានរាយការណ៍ថាៈ ណាពី
(សអវ)បានមានប្រសាសន៍ថាៈ

« مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ ، فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ
فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ » . رواه البخاري .

មានន័យថាៈ «បុគ្គលណាហើយមិនបោះ
បង់ចោលពាក្យសំដីភូតកុហក ហើយនៅ

អនុវត្តវានោះ អស់ឡោះមិនត្រូវការទេ
ការបោះបង់អាហារនិងទឹករបស់គាត់
(ឬសរបស់គាត់)»។ រាយការណ៍ដោយ
អាល់ពូឌី។

25-តើគេត្រូវរំលឹកអ្នកម្នាក់ដែលទទួលបាន
អាហារឬពិសាទឹកដោយឆ្លើយខ្លួនឬទេ ?

ច-បាទគឺត្រូវរំលឹកគាត់។

សាសនាវិទូឥស្លាមលោកអាល់អ៊ូស្តមីន
បានលើកយកភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីបញ្ហា
នេះដោយហាទីស្តដែលរាយការណ៍ដោយ
អាល់ពូឌី និងមូស្លីមនៅក្នុងគម្ពីរសហៈ
របស់ពួកគាត់ទាំងពីរថា ពិតណាស់ណាពី

(សអវ)បានមានប្រសាសន៍នៅក្រោយ
ពេលលោកបានភ្លេចនៅក្នុងសឡាតរបស់
លោកថា:

« فَإِذَا نَسِيتُ فَذَكِّرُونِي » . رواه البخاري ومسلم .

មានន័យថា: «នៅពេលដែលខ្ញុំភ្លេចនោះ
ចូរពួកអ្នករំលឹកខ្ញុំ»។ រាយការណ៍ដោយ
អាល់ពូខរី និងមូស្លីម។

ហើយគេក៏បានយកភស្តុតាងមួយទៀត
មកបញ្ជាក់ដែរគឺប្រសាសន៍របស់វិស្វលុល
ឡោះ(សអវ)ថា:

« مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا ، فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ ، فَإِنْ لَمْ
يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ ، فَبِقَلْبِهِ ، وَذَلِكَ
أَضْعَفُ الْإِيمَانِ » . رواه مسلم .

មានន័យថា៖ «នៅពេលបុគ្គលណាម្នាក់នៃ
 ពួកអ្នកឃើញទង្វើខុសឆ្គងចូរកែប្រែវានឹង
 ដែរបស់គាត់។ ប្រសិនបើគាត់គ្មានលទ្ធ
 ភាពទេត្រូវកែវានឹងអណ្តាតរបស់គាត់។
 ប្រសិនបើនៅតែគ្មានលទ្ធភាពទៀត
 គឺត្រូវកែប្រែដោយចិត្តរបស់គាត់ ហើយ
 នេះគឺខ្សោយបំផុតនៃជំនឿ»។ រាយការណ៍
 ដោយមូស្លីម។

**26-បុគ្គលម្នាក់បានស្ទាប ហើយគាត់ជំពាក់
 ម្ជុំសតិករណីណាដែលសាច់ញាតិអាណា
 ព្យាបាលគាត់ត្រូវម្ជុំសតិករណីណា?**

ច-បញ្ហានេះសាសនវិទូឥស្លាមលោកមូហាំ
 ម៉ាត់ កូន អ៊ូស្តមីនបានអធិប្បាយបញ្ជាក់

ដូចតទៅ៖

ករណីទីមួយ៖ ប្រភេទអ្នកជម្ងឺដែល
ឈឺហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចជាសះ
ស្បើយឡើងវិញ។ អ្នកជម្ងឺប្រភេទនេះគេ
ត្រូវផ្តល់អាហារដល់អ្នកក្រីក្រ(ក្នុងមួយថ្ងៃ
1/4កន្ត្រាំង) មិនត្រូវបូសសងជំនួសគាត់
នោះទេ។

ករណីទីពីរ៖ ប្រភេទអ្នកជម្ងឺដែល
ឈឺហើយសង្ឃឹមថានឹងអាចជាសះស្បើយ
ឡើងវិញបាន គឺគាត់ត្រូវរាប់ថ្ងៃដែលមិន
បានបូសទុកដើម្បីបូសសងវិញ ប៉ុន្តែ
ប្រសិនបើគេកត់ត្រាឲ្យគាត់ឈឺរហូតដល់
គាត់ស្លាប់(គ្មានពេលជាដើម្បីបូសសង)។
ករណីនេះគឺគាត់គ្មានបាបកម្មឡើយ(មិន

ចាំបាច់បួសសងជំនួសគាត់ទេ) ព្រោះ
គាត់បានស្លាប់មុនពេលដែលគាត់មាន
លទ្ធភាពបួសសង។

ករណីទីបី: ប្រភេទអ្នកជម្ងឺដែល
ឈឺហើយសង្ឃឹមថានឹងអាចជាសះស្បើយ
ឡើងវិញហើយអស់ឡោះបានឲ្យគាត់ជា
សះស្បើយពីជម្ងឺ ឬអ្នកដំណើរដែលដាច់
បួសហើយមិនបានសងដោយការធ្វេស
ប្រហែសរបស់គាត់ខណៈដែលគាត់មាន
លទ្ធភាពបួសរហូតដល់ស្លាប់។ ករណីនេះ
ទើបអាណាព្យាបាលត្រូវបួសសងជំនួស
គាត់។

27-តើការបួសស៊ីណិត(ស្ម័គ្រចិត្ត)ប្រភេទណាដែលល្អជាងគេ ?

ច-អាស់ពូខរី និងមូស្លីមបានរាយការណ៍អំពីហាទីស្តអាប៍ទុលឡោះកូនអាំរ៍(រឧអ) ថា: ពិតណាស់ណាពី(សអវ)បានមានប្រសាសន៍ថាទៅកាន់គាត់ថា:

« صُمْ يَوْمًا وَأَفْطِرْ يَوْمًا فَذَلِكَ صِيَامُ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَام وَهُوَ أَفْضَلُ الصِّيَامِ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ: إِنِّي أُطِيقُ أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ، فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ ». رواه البخاري ومسلم.

មានន័យថា: «ចូរអ្នកបួសមួយថ្ងៃស្រាយមួយថ្ងៃ ដោយសារនោះគឺជាបួសរបស់ណាពីដារូទ(អស) ហើយវាគឺជាបួសដែល

ល្អជាងគេ»។ អាប័ទុលឡោះ(រឧអ)បាន
មានប្រសាសន៍ទៅកាន់ណាពីថាៈ ខ្ញុំមាន
លទ្ធភាពតើមានបួសល្អជាងនេះទេ?

លោកក៏បានតបថាៈ «គ្មានបួសណា
ល្អជាងនោះទេ»។ រាយការណ៍ដោយអាល់
ពូឌី និងមូស្លីម។

28-តើអ្វីទៅរៀបរៀងកតិកាឲ្យ?

ច-សាសនវិទូឥស្លាមមូហាំម៉ាត់កូនអ៊ូស្ត
មីនបានឲ្យនិយមន័យថា វាគឺជាការស្ថិត
នៅក្នុងម៉ាស្ទិតដើម្បីធ្វើការគោរពសក្ការៈ
(អ៊ុបាហ្គាត់)ទៅចំពោះអល់ឡោះ។

29-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ
ការអៀតតិកាហ្វូ?

ច-វាជាប្រការស៊ីណ្តូដោយឯកភាពគ្នា
រវាងសាសនវិទូឥស្លាម។

អល់ឡោះបានមានបន្ទូលថា:

{ أَنْ طَهَّرَا بَيْتِي لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ }

البقرة 125

មានន័យថា: «(យើងបានដាក់បទបញ្ជា
ដល់ពួកគេទាំងពីរនាក់គឺអ៊ីប្រាហ៊ីមនិងអ៊ី
ស្មាអែល)ឲ្យសំអាតគេហដ្ឋានរបស់យើង
សំរាប់អ្នកតវ៉ាហ្វូ(អ្នកដើរប្រទក្សិណជុំវិញ
កាក់ហ្គុះ) អ្នកអៀតតិកាហ្វូនិងអ្នករុក្ខុនិង

ស៊ីជោគ(អ្នកសង្គ្រាម)»។

(ជំពូកទី១២ បញ្ចកាសៈ ១២៥)

ហើយមានហាទីស្ននៅក្នុងគម្ពីរសហៈ
អាល់ ពូខរី និងមូស្លីមនិងគម្ពីរផ្សេងទៀត
ថាៈ លោក(សអវ)ធ្លាប់អៀកតីកាហូនៅ
ដប់យប់ចុងក្រោយនៃខែរ៉ម៉ាឌន។

សាសនវិទូឥស្លាម លោកអាប់ទុល
អាហ្សីសកូនពើសបានមានប្រសាសន៍នៅ
ក្នុងហ្វាតវ៉ាបស់គាត់(១៥/៤៣៧)ថាៈ
គ្មានការមន្ទិលសង្ស័យទេថាការអៀកតីកា
ហូនៅក្នុងម៉ាស្ទីតគឺជាទង្វើនាំឲ្យខិតជិត
អល់ឡោះមួយនៃបណ្តាទង្វើទាំងឡាយ
ដែលនាំឲ្យខិតជិតអល់ឡោះហើយការធ្វើ

វានៅក្នុងខែរ៉ម៉ាឌនវាលជាងខែផ្សេងៗ
ទៀតដោយយោងតាមបន្ទូលរបស់អល់
ឡោះ ថាៈ

{وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ}
البقرة 187.

មានន័យថាៈ «ចូរពួកអ្នកកុំប៉ះពាល់ពួក
នាង(កុំប៉ះពាល់ភរិយា)ខណៈពេល
ដែលពួកអ្នកកំពុងអៀកតីកាហូនៅក្នុង
ម៉ាស្ទីត»។ (ជំពូកអាល់ហ្គាកាវ៉ោះ ១៨៧)
និងយោងតាមទង្វើរបស់ណាពីដែល
លោកតែងតែអៀកតីកាហូនៅដប់យប់
ចុងក្រោយនៃខែរ៉ម៉ាឌន ហើយលោកបាន
អាក់ខានមិនបានអៀកតីកាហូតែមួយដង

គត់ ហើយបានអៀកគឺកាហ្វេវិញនៅ
ក្នុងខែស្យាវ៉ាល។

គោលបំណងនៃការអៀកគឺកាហ្វេគឺការ
យកពេលវេលាសំរាប់តែការធ្វើការគោរព
សក្ការៈទៅចំពោះអស់ឡោះ និងការនៅ
ទីន្លែងស្ងប់ស្ងាត់ជាមួយនឹងការគោរព
សក្ការៈទៅចំពោះអស់ឡោះ ហើយនោះ
គឺជាការនៅកន្លែងស្ងប់ស្ងាត់ដោយស្រប
ច្បាប់ឥស្លាម។

មានសាសនវិទូឥស្លាមមួយចំនួនទៀត
បានឲ្យនិយមន័យនៃការអៀកគឺកាហ្វេថាៈ
ជាការផ្តាច់ទំនាក់ទំនងជាមួយកិច្ចការរស់
ទាំងឡាយដែលរំខានដល់ការប្រតិបត្តិ
តាមបទបញ្ជាអស់ឡោះ និងការគោរព

សក្ការៈទៅចំពោះទ្រង់។

វាជាទង្វើដែលគេប្រើទោះជានៅក្នុងខែ
ម៉ាឌនឬខែផ្សេងដូចបានបញ្ជាក់រួច ហើយ
ប្រសិនបើមនុស្សជាមួយការបួសនោះវាកាន់តែ
ប្រសើរ ប៉ុន្តែប្រសិនបើបុគ្គលម្នាក់អៀតតិ
កាហ្វដោយមិនបានបួសនោះក៏គ្មានបញ្ហា
ដែរ ប្រសិនបើកតាមទស្សនៈដែល
មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវជាងនៃទស្សនៈ
ទាំងពីររបស់សាសនាវិទូឥស្លាម។

30-តើពេលណាទើបគេចាប់ផ្តើមអៀតតិ
កាហ្វ?

ច-គេចាប់ផ្ដើមអៀកតីកាហូនៅយប់ទី២១
នៃខែរ៉ម៉ាឌន។ នេះជាទស្សនៈរបស់
សាសនវិទូឥស្លាមភាគច្រើន ហើយលោក
មូហាំម៉ាត់ កូន អ៊ូស្តែមីនបានជ្រើសរើស
វា។

31-តើពេលណាទើបអ្នកអៀកតីកាហូចេញ
អំពីការអៀកតីកាហូរបស់គាត់វិញ?

ច-គាត់ត្រូវចេញអំពីការអៀកតីកាហូរបស់
គាត់វិញនៅពេលចប់ខែរ៉ម៉ាឌន ហើយខែ
រ៉ម៉ាឌនបញ្ចប់ដោយថ្ងៃលិចនៃយប់រ៉យ៉ា
(ឃើញខ្នើតខែស្សាវ៉ាល)។

32-តើអ្វីខ្លះជាទង្វើអ្នកអៀកតីកាហ្វ?

ច-គឺការគោរពសក្ការៈដែលមានលក្ខណៈ
ពិសេសរវាងគាត់នឹងអស់ឡោះដូចជា
ការសូត្រគម្ពីរគូរអាន ការប្រតិបត្តិសឡាត
ស្វិណិត(សឡាតដោយស្ម័គ្រចិត្តមិនមែន
កាតព្វកិច្ច) ការបួងសួងសុំទូអា។ល។

33-តើច្បាប់ចែងយ៉ាងដូចម្តេចចំពោះការ
ចេញរបស់អ្នកអៀកតីកាហ្វអំពីកន្លែងអៀក
តីកាហ្វរបស់គាត់?

ច-ការចេញរបស់អ្នកអៀកតីកាហ្វអំពី
កន្លែងអៀកតីកាហ្វរបស់គាត់គឺធ្វើឲ្យខូច
អៀកតីកាហ្វនោះលើកលែងតែមានការ

ចាំបាច់ដូចជាការយកទឹករូហ្ម(ទឹកសាំប៉ះ
យ៉ាំង) ការបន្ទោរបង់ ការងូតទឹក។ល។

អាល់ពូខរីនិងមូស្លីមបានរាយការណ៍
នៅក្នុងគម្ពីរសហោះរបស់ពួកគាត់
ទាំងពីរអំពីហាទីស្តអាអ៊ីស្សៈ(រឧអ)ថាៈ
« كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَدْخُلُ
الْبَيْتَ إِلَّا لِحَاجَةٍ ». رواه البخاري ومسلم.
មានន័យថាៈ «រស្មីលុលឡោះ(សអវ)ពេល
អៀកគឺកាហូមិនចូលផ្ទះទេលើកលែងតែ
ក្នុងករណីចាំបាច់»។ (រាយការណ៍ដោយ
អាល់ពូខរីនិងមូស្លីម)

ហើយអាព្វជារូទបានរាយការណ៍នៅក្នុង
គម្ពីរស៊ីណាន់របស់គាត់អំពីអាអ៊ីស្យូ៖

(រឧអ)ថា៖

« السُّنَّةُ عَلَى الْمُعْتَكِفِ أَنْ لَا يَعُودَ مَرِيضًا وَلَا يَشْهَدَ
جَنَازَةً وَلَا يَمَسَّ امْرَأَةً وَلَا يُبَاشِرَهَا وَلَا يَخْرُجَ لِحَاجَةٍ
إِلَّا لِمَا لَا بُدَّ مِنْهُ ». رواه أبو داود.

មានន័យថា៖ « តាមស៊ីណ្តុន៖សំរាប់អ្នក
អៀកគឺកាហូគឺមិនត្រូវចេញទៅសួរសុខ
ទុក្ខអ្នកជម្ងឺមិនត្រូវទៅចូលរួមកម្មវិធីសព
(សួរសុខទុក្ខឬហែសព)មិនត្រូវរួមដំណេក
ឬប៉ះពាល់ភរិយា ហើយមិនត្រូវចេញអំពី
ម៉ាស្ទិតនោះទេលើកលែងលើកិច្ចការចាំ
បាច់ខានមិនបាន»។ អាព្វជារូទបាន

បញ្ជាក់បន្ទាប់ពីសេចក្តីរាយការណ៍នេះថា

ក្រៅអំពីអាប័ទុលរ៉ោះម៉ានកូនអ៊ីស្លាមគេ
មិននិយាយថាអាអ៊ីស្លាមបានមានសាសន៍
នូវពាក្យថា៖ «តាមស៊ីណ្លៈ»នោះទេ។

**34-តើច្បាប់ឥស្លាមចែងយ៉ាងណាចំពោះ
ការសង្ស័យច្បាស់លាស់?**

ច-វាជាប្រការស៊ីណ្លៈ(គប្បីធ្វើ)ហើយ
រឺស្វីលុលឡោះ(សអវ)បានសង្ស័យវាចំនួន
បីយប់(នៅម៉ាស្ទិត)ជាមួយនឹងសហាហ្គាត់
របស់លោក។លោកមិនបានបោះបង់វា
ចោលទេលើកលែងតែដោយសារខ្លាចគេ
ដាក់វាជាកាតព្វកិច្ច។

35-តើសំរាប់ការសឡាតស៊ីណិតនៅពេល
យប់ មានកំណត់ចំនួនវត្តាតឬទេ ?

ច-មិនមានកំណត់ចំនួនវត្តាតនោះទេ ប៉ុន្តែ
តាមស៊ីណ្តៈដែលវត្តិលុលឡោះ(សអវ)
អនុវត្តនោះគឺ១១វត្តាត។

អាល់ពូខរី និងមូស្លីមបានរាយការណ៍អំពី
ហាទីស្តអាអ៊ីស្សៈ(រឧអ)ថា:

« مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَزِيدُ فِي
رَمَضَانَ وَلَا فِي غَيْرِهِ عَلَى إِحْدَى عَشْرَةَ رَكْعَةً » . رواه
البخاري ومسلم.

មានន័យថា: «វត្តិលុលឡោះ(សអវ)មិន
ធ្លាប់បន្ថែមសឡាតស៊ីណិតនៅពេលយប់
លើសពី១១វត្តាតនោះទេ ទោះជានៅក្នុង

ខែរ៉ម៉ាឌនឬនៅក្នុងខែផ្សេង»។

(រាយការណ៍ដោយ អាស់ពូខរីនិងមូស្លីម)

ប៉ុន្តែប្រសិនបើបុគ្គលម្នាក់ប្រតិបត្តិសឡាត

១៣រ៉ក្កាត់ក៏គ្មានបញ្ហាដែរព្រោះមានសេច

ក្តីរាយការណ៍ផ្សេងបានបញ្ជាក់ថាវាគឺជា

ស៊ីណ្កៈដែរ ហេតុនេះអាចសឡាតលើស

ចំនួននេះឬតិចជាងនេះក៏គ្មានបញ្ហាដែរ។

**36-តើអ្វីទៅជាលក្ខណៈសំគាល់យប់ទីឡឡា
តុលអ៊ីនី?**

ច-មានសេចក្តីរាយការណ៍ខ្លះអំពីណាពី

(សអវ)បានបញ្ជាក់អំពីលក្ខណៈរបស់វា។

នៅក្នុងនោះមានសេចក្តីរបស់អ៊ីម៉ាមូស្លីម

នៅក្នុងគម្ពីរសហោះរបស់គាត់អំពីហាទីស្ត
អ្វីពិតប្រាកដកាត់(រដ្ឋ)ថា:

« بِالْعَلَامَةِ أَوْ بِالْآيَةِ الَّتِي أَخْبَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهَا تَطْلُعُ يَوْمَئِذٍ لَا شُعَاعَ لَهَا ».

មានន័យថា: «ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈ

សំគាល់ឬភស្តុតាងដែលរស្មីលុលឡោះ

(សអវ) បានប្រាប់ពួកយើងនោះគឺវា (ព្រះ
អាទិត្យ) រះនៅថ្ងៃនោះគ្មានកាំរស្មី»។

ហើយវាស្ថិតនៅក្នុង១០យប់ចុងក្រោយ

នៃខែរ៉ម៉ាឌនហើយគេត្រូវស្វែងរកនៅយប់

សេសនៃ១០យប់នេះ។

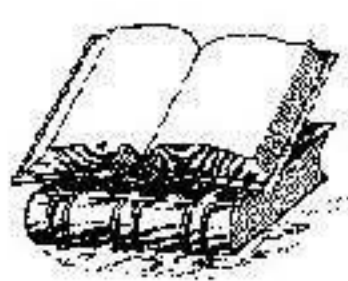
نسأل الله تعالى أن يبلغنا رمضان، وأن يعيننا على

الصيام والقيام والإحسان إلى الخلق، والله تعالى أعلم

وصلی اللہ علی نبینا محمد وعلی آلہ وصحبہ
أجمعین.

យើងខ្ញុំសុំអំពីអល់ឡោះមេត្តាឲ្យពួក
យើងខ្ញុំបានជួបនឹងខែម៉ាឌន ហើយសូម
ទ្រង់មេត្តាជួយពួកយើងក្នុងការបួស ក្នុង
ការប្រតិបត្តិសឡាត និងក្នុងការធ្វើល្អ
ចំពោះសត្វលោកទាំងឡាយដែលទ្រង់
បានបង្កើត ហើយអល់ឡោះគឺជាអ្នកដឹង
បំផុត។ សូមអល់ឡោះប្រទានពរជ័យដល់
ណាពីរបស់យើងមូហាំម៉ាត់ និងគ្រួសារ
របស់លោកព្រមទាំងសហាហ្គាត់របស់
លោកទាំងអស់។

المراجع:

1- مفطرات الصيام المعاصر للدكتور أحمد

الخليل

2- فتاوى الشيخ محمد بن عثيمين رحمه الله

3- فتاوى الشيخ عبد العزيز بن باز رحمه الله

4- شرح عمدة الفقه للشيخ د. عبد الله بن

عبد العزيز بن جبرين رحمه الله.

5- وغيرها من كتب السنة

جمع وترتيب /

مضحي بن عبيد الشمري

عضو الدعوة والإرشاد بوزارة الشؤون

الإسلامية والدعوة والإرشاد

ទូរាសំខាន់ៗមួយចំនួន

ទូរាពេលគ្រោយបួស

- «ذَهَبَ الظَّمَأُ ، وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ ، وَثَبَتَ الْأَجْرُ

إِنْ شَاءَ اللَّهُ» . رواه أبو داود . (حسن الألباني رحمه الله).

បួសត្រូវចាំ

- «اللَّهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ أَفْطَرْتُ» .

رواه أبو داود مرسلًا . (ضعيف).

គំរូគៀងក្រោយពេលសន្យាតវីគៀង

- «سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ» .

ចំនួនបីដង

ဓမ္မဗျူဟာစိန္တနာရောက္ခန္ဓာမဂ္ဂ

- ((رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)) [البقرة: 201].

- ((رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ)) [البقرة: 286].

- ((رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ)) [آل عمران: 8].

- ((رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)) [آل عمران: 16].

- ((رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ)).
[آل عمران: 147].

- ((رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا)). [الكهف: 10].

- ((رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ)). [الحشر: 10].

ඉස්ලාමයෙහි ඉබ්‍රාහිමි මතයන් සාරාංශයක්:

- {اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي وَجَهْلِي وَإِسْرَافِي فِي أَمْرِي كُلِّهِ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي خَطَايَايَ وَعَمْدِي وَجَهْلِي وَهَزْلِي وَكُلُّ ذَلِكَ عِنْدِي}

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا
أَعْلَنْتُ أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ { [البخاري ح رقم: (6398)، ومسلم
رقم: (2719)].

- { اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ
الدُّنْبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي
إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ { [البخاري (834) و
(6326)، ومسلم (2705)]

- { اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ ابْنُ عَبْدِكَ ابْنُ أَمَتِكَ، نَاصِيَتِي
بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ
بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي
كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ
فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِيعَ قَلْبِي،

وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي { [انظر:
السلسلة الصحيحة رقم (198)].

- { اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ
مِنْ عُقُوْبَتِكَ وَاَعُوْذُ بِكَ مِنْكَ لَا اُحْصِيْ نِعَمَكَ وَلَا
ثَنَاءً عَلَيْكَ اَنْتَ كَمَا اَتْنَيْتَ عَلٰى نَفْسِكَ { [مسلم
رقم (486)].

- { اَللّٰهُمَّ اَتِ نَفْسِيْ تَقْوَاهَا وَزَكَّاهَا اَنْتَ خَيْرُ مَنْ
زَكَّاهَا اَنْتَ وَلِيُّهَا وَمَوْلَاهَا اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ
قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَنَفْسٍ لَا تَشْبَعُ وَعِلْمٍ لَا يَنْفَعُ وَدَعْوَةٍ
لَا يُسْتَجَابُ لَهَا { [مسلم رقم (2722)].

- { اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ الْهُدٰى وَالتُّقٰى وَالْعَفَافَ
وَالْغِنٰى { [مسلم رقم (2721)].

- { اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ عَفُوٌّ كَرِيْمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّيْ {

مختارات من دعاء القنوت

ទូរស័ព្ទ៖ ១៩០៧ ២២២២ ២២២២

اللَّهُمَّ اهْدِنَا فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنَا فِيمَنْ عَافَيْتَ،
وَتَوَلَّنَا فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لَنَا فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنَا شَرَّ
مَا قَضَيْتَ، إِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ، وَإِنَّهُ لَا
يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ. لَكَ الْحَمْدُ عَلَى
مَا قَضَيْتَ .. وَلَكَ الشُّكْرُ عَلَى مَا أَعْطَيْتَ ..
نَسْتَغْفِرُكَ اللَّهُمَّ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَالْخَطَايَا وَنَتُوبُ
إِلَيْكَ.

اَللّٰهُمَّ اَقْسِمَ لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا يَحُولُ بَيْنَنَا وَبَيْنَ
مَعَاصِيكَ، وَمِنْ طَاعَتِكَ مَا تُبَلِّغُنَا بِهِ رَحْمَتَكَ، وَمِنْ
الْيَقِيْنِ مَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيْنَا مُصِيبَاتِ الدُّنْيَا، وَمَتَّعْنَا
بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَقُوَّتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا، وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ
مِنَّا، وَاجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمَنَا، وَانصُرْنَا عَلَى مَنْ

عَادَانَا، وَلَا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا، وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا
 أَكْبَرَ هَمًّا وَلَا مَبْلَغَ عِلْمِنَا، وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا
 يَرْحَمُنَا. اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لَنَا دِينَنَا الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِنَا
 ، وَأَصْلِحْ لَنَا دُنْيَانَا الَّتِي فِيهَا مَعَاشُنَا ، وَأَصْلِحْ لَنَا
 آخِرَتَنَا الَّتِي فِيهَا مَعَادُنَا ، وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لَنَا فِي
 كُلِّ خَيْرٍ ، وَاجْعَلِ الْمَوْتَ رَاحَةً لَنَا مِنْ كُلِّ شَرٍّ.
 اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ، وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ،
 وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ.. وَأَنْ تَغْفِرَ لَنَا وَتَرْحَمَنَا وَتَتَوَبَّ
 عَلَيْنَا .. وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةً فِي قَوْمٍ فَتَوَفَّنَا غَيْرَ
 مَفْتُونِينَ.. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ
 وَحُبَّ عَمَلٍ يُقَرِّبُنَا إِلَى حُبِّكَ.. يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ .
 اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ، وَالْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَأَصْلِحْ ذَاتَ بَيْنِهِمْ، وَآلِفَ بَيْنِ قُلُوبِهِمْ،

وَاجْعَلْ قُلُوبَهُمْ عَلَى قُلُوبِ خِيَارِهِمْ.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا .. وَارْحَمْنَا .. وَأَعْتِقْ رِقَابَنَا مِنَ النَّارِ

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ .. وَتُبْ عَلَيْنَا

إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ .. وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى نَبِينَا

محمد وعلى آله وصحبه وسلم.

هذا... وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله

وصحبه وسلم تسليما كثيرا، والحمد لله رب

العالمين.

